

[0269]

20. *Allert Roda dit en Allert fan Schote?*

In folslein ûnbigryplik en oerstallich wurdsje *dit* yn O I 117.9 (1450) brocht ús op 'e sneup en ta de emendaesje dy't wy hjir fordigenje wolle.

Hear Jemka biedt 3 1/2 pounsmiet lân op oer de "waer" (it rjocht, de rjochtbank), lân dat it kleaster Klearkamp op de iene of d'oare wize krigen hat en

dêr't it kleaster nou dan offisjeel eigener fan wurde wol. Dêr leit oars nimmen hwat tsjinyn as *Zydze Kepingha* en *Allert Roda dit*:

ende dis bode nemen weirspreic den Zydze Kepingha ende Allert Roda dit. Dan werhellet it stik de beide nammen en seit út hokker reden hja opnommen binne:

Zydze fan syn steifynda weyna. ende Allert fan Schote

Dat lêste *Schote* kin gjin namme wêze; út de werhelling moat om rhetoaryske en parallelle oarsaek in reden ôflaet wurde: *Allert* stiet ta *Zydze* sa't *fan Schote* stiet ta *fan syn steifynda weyna*!

Fierder seit it stik, dat *hear Jemka* der wer tsjinyn gong, syn rjocht wiermakke:

ende her Jemka da dis bode by set

en dat *Zydze* en *Allert* dêr fierder net mear tsjinyngear woene:

ende Zydze ner Allert da naet wer sette wolden

Op dat stuit hat *hear Jemka* foar Klearkamp it pleit woun en wurdt it lân him mei in ferdban troch it rjocht tawiisd en wurdt alleman oplein by sawn kear tachtich poun boete om de muontsen yn har rjocht en macht oer dat stik lân to litten. Dat is allegearre sa dúdlik as hwat ek.

Mar nou rigel 9 mei *Allert Roda dit* en *Allert fan Schote*. It moat beide kearen deselde persoan wêze en soe dy yn dit offisjele stik mei twa forskillende nammen bineamd wêze? Dat soe net botte praktysk en rjochtlik ek net botte dúdlik west ha. De earste kears hjit er *Roda* en stiet *dit* der oerstallich by en de twadde kears hat de man in oare "efternamme": *fan Schote*. Mar ik moat der dalik by sizze : *Allert Roda* kóé as namme wol : O II 14.42 (1427) hat in *Allert Rode* (dy't segelet foar de Skernhem by Snits), O II 62.53 (1464) neamt in *Reynert Roda* (skepen yn Boalsert) en ek de skaeinamme *Roda*, *Roeda* libbet hjoed noch wol. En dochs . . ., dy *Allert* yn O I 117.9 wie nèt in *Roda*, alteast net neffens dit stik, mar - by goed bidikerjen fan it stik - *Allert to da dic*, dus Aldert dy't oan de dyk wenne! Sipma hat *to da* forlêzen ta *roda*, doe tocht dat it in namme wie, der dêrom *Roda* mei in haedletter delset neffens syn systeem fan útjefte en *Roda* ek yn it nammeregister opnommen. Mar doe bleau *dit* sadwaende alhiel yn 'e loft hingjen as hwat ûnbigryplikes. By goed sjen stiet der ek earder *dic* as *dit*.

Nou't wy safier binne, wurdt it twadde ek dúdliker. Yn it hânskrift is min út to meitsjen oft der Allert fan *schote* of *schoce* stiet, om't *t* en *c* in soad op inoar lykje: sa waerd *dic* ommers troch Sipma mei hast like folle rjocht as *dit* lêzen. Wy soene hjir fóár *schote* (en tsjin *schoce*) as datyf fan *schot* kieze wolle, omdat it dan reden hat dat Allert yn earsten opkaem tsjin de oerdracht fan it lân, omdat der saeklik noch *skot* (dykskot, sylskot) op lei, d.w.s. *lêsten* (saeklike forplichtingen), dy't troch de lêste eigener fan it lân noch net bitelle wiene. Dat *Allert to da dic* him weromlûkt kin dan tredderlei reden hawn ha:

1. de lêste eigener hat it *skot* op 't lêst noch bitelle;
2. de nije eigener (hear Jemka foar it kleaster Klearkamp) hat de âlde skuld der by op syn noed nommen;
3. it bistean fan efterstallich *skot* is fan it rjocht net oannommen en Allert hat him der by deljown.

Mar hoe't it ek west hawwe mei, *Sydze* (Kepingha) kaem yn earste opslach yn

forset tsjin de offisjele oerdracht *fan syn steifkynda weyna* en *Allert* (to da dic) *fan schote (weyna)*!